

II. KAZUS na kolokwium z zakresu prawa handlowego aplikacji radcowskiej (poprawka)

Do Kancelarii przybył pan Jan Kowalski, który oświadczył, iż jest jednym z dwóch wspólników (posiadającym 50 udziałów po 100 zł każdy, tj. 50% kapitału zakładowego) spółki Feniks spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Oświadczył, iż zamierza powiększyć pakiet posiadanych udziałów w w/w spółce poprzez nabycie od drugiego ze wspólników (także posiadającego 50 udziałów), tj. spółki Alfa sp. z o.o., 25 udziałów. Wyjaśnił przy tym, że w spółce Alfa sp. z o.o. jest jednym z członków 5-osobowego zarządu. Z uwagi na kolizję interesów przy zawieraniu planowej umowy zbycia udziałów, spółkę Alfa sp. z o.o. ma reprezentować pełnomocnik, Andrzej Wolny, powołany w formie zaprotokołowanej notarialnie uchwały zgromadzenia wspólników tej spółki. Andrzej Wolny jest również członkiem zarządu spółki Alfa sp. z o.o.

Ponadto Jan Kowalski podał, iż po nabyciu w/w udziałów w spółce Feniks sp. z o.o. planowane jest podwyższenie kapitału zakładowego z 10.000 zł do 20.000 zł bez zmiany umowy spółki, na podstawie dotychczasowych postanowień umowy spółki. Całość nowoutworzonych udziałów (tj. 100 udziałów) zamierza objąć Jan Kowalski, na co zgodę wyraził drugi wspólnik spółka Alfa albowiem stosowną uchwałę podjął już zarząd tej spółki.

Proszę o sporządzenie opinii prawnej dotyczącej opisanej sytuacji.

KLUCZ DO ROZWIĄZANIA ZADANIA:

W sprawie występują dwa problemy prawne:

1) Czy przy zawieraniu umowy pomiędzy członkiem zarządu spółki z o.o. a samą spółką, pełnomocnikiem reprezentującym tę spółkę w trybie art. 210 § 1 ksh może być inny członek zarządu tej spółki, nie będący stroną czynności?

2) Czy możliwe jest dokonanie w ramach tzw. uproszczonego podwyższenia kapitału zakładowego w spółce z o.o. (tj. bez zmiany umowy spółki) objęcia udziałów przez jednego ze współników z naruszeniem proporcji w dotychczasowym stanie posiadania udziałów?

Ad. 1. Problem jest szeroko dyskutowany w doktrynie i orzecznictwie. Spektrum reprezentowanych poglądów jest bardzo szerokie. Pozytywnie na to pytanie odpowiada Sąd Najwyższy (m.in. post. z 7.4.2010, II UZP 5/10). Krytycznie spora część doktryny (m.in. A. Szumański), która uważa to za obejście przepisu.

Ad. 2. Problem możliwości „nieproporcjonalnego” obejmowania udziałów w tzw. uproszczonym podwyższeniu kapitału zakładowego spowodował rozbieżne orzecznictwo (także SN), jednakże aktualnie dominuje stanowisko SN zawarte w uchwale „siódemkowej” z 17.1.2013 roku (III CZP 57/12), zgodnie z którym wynikające z art. 257 § 3 ksh odesłanie do art. 260 § 2 ksh wyklucza możliwość nieproporcjonalnego obejmowania udziałów przez dotychczasowych współników. Jeżeli wspólnicy zamierzają odstąpić od zasady proporcjonalności, powinni dokonać podwyższenia kapitału poprzez zmianę umowy spółki.